

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbătă

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrieri nerăzuite se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

— Prețul inserțiilor, după învoală —

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

O arzătoare problemă

Sinodal arhidiecezan din anul 1916, a decretat următoarele: «Censistorul arhidiecezan este îndrumat a lua măsurile necesare, dăce nu mai curând, îndată după sosirea păcii mult dorite, ca toate comunele bisericesti să fie vizitate prin bărbați din centru sau din provincie, cari venind în contact intim cu poporul, prin conferențe și cântări religioase, să-l mângâie, să-l îndrepte și să-l întărească în lupta vieții, în credința străbună și în alipirea față de biserica strămoșească. Aceste apostoli să fie simple, curate și lipsite de semnele desertațiilor lumești».

«Ce vrea să zică concluzul sinodal? Ne spune, că nu prin dogmaticism se ridică psihicul lăunii și nu dela masa verde are a se face creșterea poporului, ci prin descindere în mijlocul lăunii, ca să l se cunoască păsurile și toate ranele de care suferă, punând totdeauna alifie pe ranele ce se constată și în măsura cerută de gravitatea bolii, tocmai acolo unde se cuvine să fie aplicată».

«Cine este între voi omul dela care de va cere fii său pâne, au doară piatră îi va da lui, și de va cere pește, au doară șeroș îi va da lui» — zice Scriptura (Mt. 7. 9—10). Așa s'ar întâmpla cu creșterea dela masa verde a poporului: nici când nu s'ar pune mâna unde se cade a se pune și nu s'ar lega nici rana, care de fapt trebuie legată».

Acesta e motivul psihologic, care determină la procedere misionară, pe cei ce pretind moralizarea poporului prin organizarea misiunilor religioase. De prezent toate gazetele noastre sunt pline de articole ce pretind activitate misionară dela noi, servitorii altfardui.

Nu intenționez a preveni deciziunile Consistorului ce le va lua în executarea decizului sinodal. Cauza cea mare nu se servește în critici și impulări. Cauzele mari numai însuflețirea și devotamentul publicului le poate urzi.

Firul de unde trebuie pornit și cum trebuie mers înainte — cu bucurie constat — s'ar afla. Revelația a venit. O fică a României mari, doamna Sânda Mateiu, ni-a dat firul în presăromosul articol: «Renășterea bisericii noastre — Drumuri nouă», apărut în Nr. 4 al Tel. Român.

Se scriu multe prin gazetele noastre, și se scrie bine. Puține scrisuri împrumută însă deliului ce l-am avut eu, citind șirele doamnei Sânda Mateiu. Nu vorbele frumoase m'au impresionat, ci felul practic de a se organiza misiunile în biserica noastră.

Să se înființeze în Sibiu niște cursuri biblice pentru tineretul nostru, la care să fie încurajați a lua parte mai cu seamă teologi și chiar preceți. — zice d-șsa, apoi ne arată cum ar trebui procedat, ca în câțiva ani să avem «cu ajutorul lui Dumnezeu nu numai o mișcare sistematică organizată, dar poate chiar un institut biblic românesc».

Subscriu cu amândouă mâinile și aștept ca ideea trup să îmbrace, pentru că în întreprinderi mari, cum e și aceea a refacerii poporului, numai procedările cu deplină preciepe și sistematică conduse ne pot ajuta. Misiuni isolate și fără sistem propriu au fost la noi și sânt și astăzi, dar reușita lor nu ne satisface tocmai din motivul, că li-a lipsit până acum generalitatea și uniformitatea în procedare.

În zădar îmi pun buntoară eu umărul la o stâncă și o răstorn, pentru că venind-mi în ajutor și alții, și neputându-și umerele spre a putea fi mișcată stâncă, eu singur cu puterile deșile nici când nu o voi urzi din loc, — cel mult o lovitură de ciocan, ori o urmă lăsată în pământ de va arăta locul unde am muncit.

Congresul preotesc, convocat pentru 20 Februar în Sibiu, care are în punctul 6 din convocare «Problema propagării religioase», stă în fața unei mari datorințe, ce trebuie a o îndeplini.

Tare cred că propunerea doamnei Mateiu va fi primită întregă. E timpul. Nu ne mai putem lăsa în grija sortii, ca până acum. Seculari, de tot felul, ne iau pe dinainte. Ei lucrează și ne răpesc turma.

Dar nu spre a recomanda propunerea amintită am prins peana în mână. Propunerea se recomandă ea prin sine.

Șirele de față mi le dicețea mai ales temerea, că cei 10—15 ani, cât timp se contempeleză a trece până să avem și noi «institutul biblic românesc», sânt prea mulți. Timpul e lung și punând, în aplicare misiunile numai după 15 ani, poate să se mai pună la loc ceace s'a perdut în lungul răs timp. E bine să ne îndreptăm privirile spre viitor, dar nu trebuie să prețim din vedere nici prezentul, care preținde dela noi intensivă lucrare la regenerarea poporului.

Se poate lucra cu bîn succes și în prezent. Se poate, cu silte cuvinte, satisface hotărârii sinodului arhidiecezan și înainte de a avea «institutul biblic». Iată ce ne spune doamna Sânda Mateiu că a făcut d'sa: «Cu toate piedecile grozave ce le-am întâmpinat în decursul vremilor anormale ce am trăit, am căutat să lucrez în direcția unei rededeștări religioase, propovăduind evangelia prin sate și orașe din

Tară și din Besarabia, vorbind în școale, săli publice și biserici».

Care va să zică misiunea o pot porri și persoane singurătate, dacă au răvna apostolice. Din succesele ce s'au obținut în Tară și Besarabia, adică în ținuturile pe unde a propovăduit doamna S. M. cuvântul divin, pricepem că d'sa are vocațiunea și răvna necesară. Ce e de dorit acum? Să începă și în părțile noastre turneul în mitropolia noastră sânt cred bărbați și femei, cari ar imita-o. Având exemplul, pe doamna Dr. Mateiu, oastea mică la început, din ce în ce va spori, iar dușmanii vor pei, pregătindu-se astfel terenul ce trebuie să-l ocupe la timpul său «institutul biblic românesc».

Drumuri nouă se vor croi în biserica noastră, când și femeile se vor înrola sub steagul ei religios și moral.

Începutul se poate face chiar din prilele congresului preotesc. Abia așteptăm noi preceți momental să fim martori și ascultători ai primei conferențe religioase ce se va ținea din prilele acelu congres.

Vasile Gan, protopop.

Sărbătorirea începutului de mărire al Neamului Românesc

Vecuri de-arândul am fost demosteniți prin furtoșite pravili angrești cu pecei împărăteșii, de putință de a sărbători cu cinste și sfintenie momentele mai însemnate din viața neamului. A trebuit să tănuim sentimente, să ne îngrădim gura, să murim de arsura dorului după manifestarea slobodă a vieții și simțirii cu adevărat naționale. A trebuit să îndurăm tăceți, și să ne chinăm viața în alvie de tot îngustă cu colțurile de primejdie și cu prăpăstii de istovnică nimerire.

Din motivele aceștia nici nu putea să ne surrindă izbucnirea în care atât de străduțose sărbătorile zilei de 24 Ianuarie, în care s'au clădit temelii veșnice ale României Mari de astăzi.

Da, a fost o mărețată manifestare a sentimentelor naționale, a sentimentelor de cuerănică admirație față cu izbăvitorul act al Unirii Principatelor și față de creatorii României de ieri, stăpâne de granit a României de azi.

Deci de dimineață pasnicii locuitori ai Sibului au fost amuzați prin glas de buclum și de fanfare, că zbură de azi înscăsuș o mare sărbătoare în viața surli-terestrală a Românilor. — Pe la orele 10 strada Măcelarilor era de nestăbilit: batalioanele de vânători, școlarii și lume multă, în spațioasa catedrală, unde se stăjua un «Te Deum» prin arhimandritul vicar-arhiepiscopesc Dr. E. R. Roșca, arhimandritul Iustinian, protoreșii: M. Volcan, Dr. I. Stroia, L. Triteanu, Dr. G. Proca, Dr. V. Stan și alac. Costică, era capul oșterilor în frunte cu vicezeful fin al Ardealului generalul Moșoiu, generalul Panulescu și generalul Dabija, consiliul diligenț în frunte cu premierul Dr. I. Maniu, prelectul județului,

Publicațiune

Divizia 2 de vânători cumpără orce cantități de grâu, făină pâpușoi (ucuz) fasole, mazare, mălai, orz, ovăș și fân plăind costul lor imediat.

Prețul după învoială

Predarea se va face ori la Sibiu, ori în gara cea mai apropiată de locul unde se află produsele.

Ofertele scrise sau vorbite se pot adresa la: (323) 10-10

Comandantul Diviziei 2 de Vânători
în localul Școlii de Cadeți din Sibiu.

Publicație

Divizia II vânători are nevoie de:

- 5000 mantale,
- 5000 tufei, 8-10
- 5000 pantaloni și
- 5000 epele.

În caz că nu se vor primi oferte pentru haine gata, divizia are nevoie de 24.000 metri postav gris închis (verde)

Condițiile și modelele tip se pot vedea în toate zilele la biroul intențenței, școala de cadeți.

Șeful serviciului intențenței.

Sibiu, 29 Dec. 1918.

Intendant Major

Niculescu.

Se caută la depoul de artilerie din Mediaș (cu competențe de jandarm) un furier (manipulant) doi experți (se cere ca toți trei să poartă limba română și germină în scris și vorbire); **trei maeștri de artilerie** (Artileriei meșter), cunoștători ai materialului de artilerie și cari posed limba germană în scris și vorbire, iar cea română spre a se putea înțelege; **doi subofitieri de hărânmănt** (Bespannungsunteroffiziere) cunoștători în ale caror. Cunoșterea de limbă e lucru secundar. — Subofitieri (reanțați) vor fi preferați. — Reflecțanți să se adreseze în scris, cu date personale, și în persoană în: Mediaș, Str. Forkesch Nr. 7.

Întreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.

Sibiu, str. Cîsnădiei 1-5

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale. Corespondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stimă

S. Ittu & Comp

Redactor responsabil: Dr. Nicolae Regman.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu

Dolce și rântece românești pe teme populare.

(Canto și piano)

Caiet I (ediția a doua).

Foie verde, foi de nuc.
Clătii nuii cucului.
Spune, măndro, adevărul.
Vai, bădăi, dragi no-avem.
Bădior departător.
Cine m'unde călănd.
Bade, zău, o fi păcăl.
Băgă, Doamne iusa 'a nor.

Caiet II (ediția a doua).

Șii tu, bade, ce m'ai spus.
Vino bade, iar acasă.
Năclăje, ca mine, nu-!
Floare flui, floare trecut.
Cântec haiduceac I.
Duppă ochi ca murele.
Trațel voi boi.
Cine n'are dor pe vale.

Caiet III.

Plăstică mult-ți cubul.
Legănd-le frunzișă.
Turtura din vales acă.
Cântec haiduceac II.
Ce vii, bade, țărzior.
Te te duci, bade, sărace.
Foate verde, foaie lată.
Pe unde amblă dorul.

Caiet IV.

Pe sub florii mă legămă.
Foie verde, pup de eria.
Sas în vârful căsalui.
Măndro, de dragostea noastră.

Când treci, bade, pe la noi.
Frunză verde, frunzișă.
Auzi, măndro, cucu-ți cântă.
S'a dus cucul de p'aci.

Caiet V.

Noul

Măi Timișe, apă rece.
De când, bade, în te-ai dus.
Floriciță de pe apă.
Cântec haiduceac III.

Bade, după dumneata.
Corole cu penă sură.
Toată lumea-l dîm'tr'un neam.
Câte fiori stă pe pămînt.

Noul

Jocuri românești pe teme populare.

(Piano solo)

Caiet I (ediția a doua).

De doi (Lugojana) I.
Măzărica.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora (ca în Banat) I.
Ardeleana (ca în Banat) II.

Caiet II (ediția a doua).

Ardeleana (ca în Banat) III.
Pe picior II.
Ardeleana II.
Tarină.
Învărita I.
De doi II.
Ardeleana III.
Brău II.

Caiet III (ediția a doua).

Brău III.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Mătegană.
Învărita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Aburdeana) IV.
Brău IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.

Caiet IV.

Hora (ca în Banat) II.
Învărita III.
Brău V.
Pe picior IV.

Ardeleana V.
Brău (Danja) VI.
Ardeleana (ca în Banat) VI.
Din Maramură.

Caiet V.

Noul

Hora III (a felelor).
Ardeleana VI.
De doi III.
Brău VII.

Învărita IV.
Ardeleana (ca în Banat) VII.
Ardeleana VII.
Brău VIII.

Noul

Prețul unui caiet Cor. 10— fr.

La șezătoare,

icoană din popor (1 act cu un preludiv). Text de C. Sandu-Aldea și I. Borcia.

Capitole:

Preludiu și cor.	Nr. 4. A lui Moș Maria.	Nr. 9. Cântec haiduceac.
Nr. 1. Doina lui Sorin.	" 5. Melodrama.	" 9a. Solo de flaut.
" 2. Măndruță cu ochii verzi.	" 6. Cântecul lenei.	" 10. Brău.
" 3. Cântec din bătrâni.	" 7. De masă.	" 11. Durea.
	" 8. Scenă.	" 12. Învărita și cor.

Partitura pentru canto și piano Cor. 16— fr.

Rândencica, vals (ediția a doua)	Loi	5—
Vioarele, vals (ediția a doua)	"	5—
Aurora, vals	"	5—
Quadrile, pe motive românești	"	5—
Preludiu Hora din «Scenă etnografică» (ediția a doua).	"	5—
Hora (Do 2 minor — Cis moll) (ediția a doua).	"	4—
Noul Hora (Re 2 major — Des dur)	"	4—
Hora (La 2 major — As dur)	"	4—

Piesele epușate au apărut în edițiuni noi. De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: **LIBRARIA ARHIDIECEANĂ Sibiu.**

La «Librăria Arhidieceană» în Sibiu, se află de vânzare

Dr. Petru Șpan

conferențier cetățiu la congresul învățăto-
rilor gr.-or. români din Biharia :
de
Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

Casa dela Jerihon

omii și cuvântări bisericești
de
Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.